

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

16.05.2019 № 10-1481

На № _____ від _____

Народному депутату України
Вовку В. І.

Щодо розгляду депутатського запиту

Шановний Вікторе Івановичу!

На адресу Рахункової палати надійшов лист Голови Верховної Ради України від 12.04.2019 № 11/10-1044, яким для розгляду і надання відповіді надіслано Ваш депутатський запит від 11.04.2019 № 207/03-968 щодо приведення діяльності Рахункової палати у відповідність із Конституцією України та законодавством України. За результатами розгляду повідомляємо.

Положення законодавства, на які Ви посилаєтесь в обґрунтування своєї позиції, застосовані неправильно і не підтверджують неправомірність дій Рахункової палати щодо ініціювання створення Спеціальної робочої групи з аудиту оцінювання завданих збитків і втрат та використання коштів на відновлення наслідків військових конфліктів (далі – Спецгрупа).

Так, частиною четвертою статті 6 Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» встановлено, зокрема, що Кабінет Міністрів України вживає необхідних заходів для утворення міжвідомчого координаційного органу з метою узагальнення правової позиції держави у питанні відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та підготовки консолідованої претензії України до Російської Федерації щодо реалізації її міжнародно-правової відповідальності за збройну агресію проти України.

Відповідно до постанови Верховної Ради України від 20.03.2018 № 2356 «Про комплекс невідкладних заходів щодо практичної реалізації міжнародно-правової відповідальності Російської Федерації за збройну агресію проти України» Кабінету Міністрів України доручено, зокрема, розробити методику визначення шкоди та обсягу збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації.

У зв'язку із викладеним Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 12.12.2018 № 1059 «Про утворення Міжвідомчої комісії з питань узагальнення правової позиції держави щодо відсічі і стримування збройної

20.05.2019 10:11
95404

агресії Російської Федерації та підготовки консолідованої претензії України до Російської Федерації щодо реалізації її міжнародно-правової відповідальності за збройну агресію проти України», відповідно до якої на утворену Міжвідомчу комісію покладено завдання, зокрема, підготовки консолідованої претензії України до Російської Федерації щодо реалізації її міжнародно-правової відповідальності за збройну агресію проти України.

Водночас жодне із вищезазначених положень законодавства не стосується повноважень Рахункової палати, а також не регулює питання аудиту оцінювання завданих збитків і втрат та використання коштів на подолання наслідків військових конфліктів.

Звертаємо увагу, що методика, яка має бути розроблена Міжвідомчою комісією, та методологія, яку має розробити Спецгрупа, є відмінними за своєю сутністю та сферою застосування.

Так, Спецгрупа має розробити єдині міжнародні стандарти для проведення вищими органами аудиту двох заходів. Перший – аудит оцінювання збитків і втрат внаслідок військових дій. Другий – щодо ефективності використання коштів, які направляються на першочергові заходи з ліквідації наслідків військового втручання.

Таким чином, твердження про те, що дії Голови Рахункової палати вже визначені як «сфера компетенції та повноважень інших органів влади» є безпідставними та необґрунтованими.

Законність дій Рахункової палати щодо ініціювання створення Спецгрупи підтверджується таким.

Статтею 7 Закону України «Про Рахункову палату» (далі – Закон) встановлено повноваження Рахункової палати.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону повноваження, покладені на Рахункову палату Конституцією України, здійснюються через провадження заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту). Водночас згідно із пунктом 12 частини першої статті 7 Закону Рахункова палата здійснює співробітництво з вищими органами фінансового контролю інших держав, міжнародними організаціями, укладає з ними угоди про співробітництво, проводить з органами фінансового контролю інших держав спільні та паралельні аудити. Крім того, пунктом 13 частини першої статті 7 Закону встановлено, що Рахункова палата здійснює методичну та методологічну роботу з питань державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту).

Повноваження Голови Рахункової палати передбачені статтею 21 Закону, зокрема представляти Рахункову палату у відносинах з органами державного фінансового контролю іноземних держав та іншими міжнародними організаціями (пункт 2 частини першої) та здійснювати зв'язки з громадськістю і засобами масової інформації (пункт 8 частини першої).

Крім того, згідно із частиною сьомою статті 7 Закону Рахункова палата застосовує у своїй діяльності основні принципи діяльності Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI), Європейської організації вищих органів фінансового контролю (EUROSAI) та Міжнародні

стандарти вищих органів фінансового контролю (ISSAI) в частині, що не суперечить Конституції та законам України.

Як передбачено частиною четвертою статті 13 Лімської декларації керівних принципів аудиту державних фінансів, схваленої на IX Конгресі INTOSAI у 1977 році (далі – Лімська декларація), вищим органам фінансового контролю (далі – ВОФК) рекомендується розробляти методичні керівництва з питань аудиту для допомоги своїм аудиторам.

Відповідно до частини першої статті 15 Лімської декларації міжнародний обмін ідеями та досвідом в рамках Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю є ефективним засобом допомоги ВОФК у виконанні їхніх завдань. Частиною другою статті 15 Лімської декларації встановлено, що цей обмін здійснюється, зокрема шляхом функціонування регіональних робочих груп.

Таким чином, Голова Рахункової палати та Рахункова палата при ініціюванні створення Спецгрупи діяли в межах встановлених законом повноважень, а висловлене в депутатському запиті твердження про те, що повноваження Рахункової палати «по суті зводяться лише до здійснення контролю за надходженням коштів до Державного бюджету та їх використанням», не відповідає дійсності.

Щодо Вашої пропозиції «припинити порушення законності та привести у відповідність до Конституції України та законодавства України власну діяльність та міжнародну співпрацю Рахункової палати» та відкликати ініціативу створення Спецгрупи зазначаємо таке.

Згідно з частиною другою статті 3 Закону Рахункова палата є організаційно, функціонально та фінансово незалежною, самостійно планує свою діяльність.

Рахункова палата під час здійснення своїх повноважень є незалежною від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання. Незаконне втручання у здійснення Рахунковою палатою наданих законом повноважень забороняється і тягне за собою відповідальність, встановлену законом (частина четверта статті 3 Закону).

Відповідно до частини п'ятої статті 3 Закону втручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, політичних партій та громадських об'єднань, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових і службових осіб у діяльність Рахункової палати забороняється.

Крім того, частиною другою статті 5 Лімської декларації передбачено, що ВОФК повинні мати функціональну та організаційну незалежність, достатню для виконання своїх обов'язків та завдань. Згідно із статтею 8 Лімської декларації незалежність ВОФК, встановлена Конституцією та законом, також гарантує йому право широкої ініціативи та автономії, навіть якщо він підзвітний Парламенту та здійснює аудит за його дорученнями. Додатково зауважуємо, що принцип достатньо широких повноважень та повної свободи дій при виконанні функцій ВОФК визначено у Мексиканській декларації незалежності, схваленій на XIX Конгресі INTOSAI у 2007 році.

З огляду на викладене, а також враховуючи законність дій Рахункової палати та Голови Рахункової палати, підстави для відкликання ініціативи щодо створення Спецгрупи відсутні.

Додатково повідомляємо, що у разі виникнення необхідності Рахункова палата відповідно до частини четвертої статті 7 Закону може надати в межах компетенції консультації Кабінету Міністрів України.

Голова

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized loop followed by several smaller, connected loops and a trailing line.

В. В. Пацкан